

Csírájában erősödő kezdeményezés

Hatodik alkalommal emlékeztek meg a szabadságharcról Szerémségben

Lélekfelkészítő is, megemlékezés is, ünnep is volt az idei virágvasárnap a szerémségi magyarok kulturális központjának számító Maradékon. A legfontosabb mégis az, ahogyan a helybeliek és a vendégek is mondták, hogy nem maradt el az idén sem a csírájában még mindig erősödő kezdeményezés: a sorrendben a VI. megemlékezés az 1848-as magyar szabadságharcról, forradalomról. A meghitt ünnepi alkalom egyik külön jelentősége, hogy bemutatták iskolanapi műsorukat a Branko Radičević Általános Iskola magyar tannyelvű, összevont tagozatának tanulói. (Az iskolanapot úgyszintén március 15-én, a neves szerb költő születésnapján ünneplik.)

A kisdíjakok Zvonimir Čaušević igazgatóval, Losonc Szintia tanítónővel és Újvárosi Zitával

A vendégek: Kovács Elvira köztársasági képviselő (VMSZ), Bordás Győző író, Snejder Sándor, a Magyar Nemzeti Tanács szórványközpontjának koordinátora és a nyékincai Petőfi Sándor Magyar Művelődési Egyesület küldöttségének köszöntése után Berta Zoltán a Petőfi Sándor ME elnökségének nevében elmondta, hogy néhány nap alatt kellett módosítani az eredeti tervet. Ebben az évben a szerémségi magyarok központi megemlékezését Szávaszentdemeteren

(Mitrovicán) kellett volna megtartani, a Szerémség ME vezetőségének azonban haláleset miatt le kellett mondania ezt. Maradék volt az első szerémségi megemlékezés házigazdája, majd a második is. Nyékincán tartották meg a harmadikat és a negyediket, az ötödiket pedig Satrincán. Tervben volt még Nyékincán a Petőfi-dombormű felavatása is a március 15-ei szerémségi ünnepek keretében, de az elnök asszony, Gudelyevity Annuska betegsége miatt elhalasztották az avatást. Annak ellenére, hogy mindössze néhány nap maradt a szervezésre, szűknek bizonyult a maradéki ME terme. Berta Zoltán visszatekintőjében az utóbbi 10 év összefogásra épülő, eredményes munkáját emelte ki. Közkívánatra tovább folytatja a néptáncsoport a hagyományok ápolását, a vegyes kórus pedig számos elismerést kapott több szemlén. Az időközben megalakult tamburazenekar is bemutatkozott már több rendezvényen. Dicső forradalmunk vívmányaira utalva hangsúlyozta: „168 év után sem engedünk a 48-ból.”

Foglalkozás a könyvtárban

„Akkor vagy igazán szabad, ha azt, amit vállaltál, meg tudod tenni, és a kudarcok, sérelmek után sem a gyűlölet, a harag uralkodik a szíved-

ben, hanem az újkezdés lelkülete, a szeretet és a jószág” – Bőjte Csaba ferences szerzetes szavaival vezette fel ünnepünket köszöntő, jelenünkre is vonatkozó előadását Kovács Elvira.

Minden gyermeklapnak és könyvnek megörülnek a kisdiákok

„Március 15-e a magyar nemzet talpra állásának ünnepe. Egy különleges tavaszé, amikor rendkívüli erővel szabadult fel az emberek önmagukba és a szabadság eszméjébe vetett hite. Egymást támogatva, bátorítva léptek az építkezés és a megújulás útjára. Szerbia és az itt élő magyar nemzeti közösség is a megújulás előtt áll. Az ország egyértelműen a nyitás politikája mellett döntött, amit mi sem bizonyít jobban, mint az európai integráció melletti elkötelezettség, a regionális megbékélés és jószomszédi viszony. [...] A vajdasági magyar közösség negyedszázados küzdelmének eredményeként többé nem számítanak tabunak a magyarokkal szemben elkövetett háború végi és az azt követő atrocitások. Fontos lépések történtek a szerb–magyar történelmi megbékélés terén is. Tehát, ez a viszony is megújult, folyamatos ápolásra szorul azonban. [...] Az 1848 óta eltelt 168 esztendő számos megpróbáltatást és nehézséget hozott. Meggyőződésünk viszont, hogy a vajdasági magyarság életerős és kitartó. Minden körülmények között képes volt és ma is képes a szülőföldjén való megmaradásra és a helybeni boldogulásra” – hangzott el.

A magyar tagozat első fellépése az iskolanapon

A maradékiak cselekedeteikkel bizonyítják, hogy ez lehetséges. Bordás Győző hatodik éve vesz részt a '48-as megemlékezésen és más rendezvényeken. S mint mondta: a változások láthatóak és érzékelhetőek. A templom mellett van újra magyar óvoda, és az iskolában összevont tagozaton (I–IV.) tanulhatnak a diákok. Egy olyan örökség közéleti újraélésének lehetünk tanúi, amelynek pozitív kisugárzása kétségtelen. Az is tény, hogy még a legviszontagságosabb éveket is túlélte a népi hagyományok jó része. Ennek bizonyossága Bodor Anikó gyűjtése Szerémségben, a szórványok szórványában. Több mint száz népdalt rögzített a szerémségi falvakban, főleg Dobradón, Satrincán, Fénybereken (Platicson), Maradékon. A *Vajdasági magyar népdalok* legújabb, a közelmúltban megjelent V. kötetében is sok van belőlük. Bordás író szerint jó lenne a szerémségi értékes gyűjtés anyagát, a dalokat, a közlőiket, a hozzá fűződő élményeiket együtt, külön kiadásban megjelentetni. Azokat is, amelyeket Király Ernő és Burány Béla vett szalagra.

A megemlékezés fénypontja a kisiskolások bemutatkozása volt. A tanulók Losonc Szintia tanítónőnek és Újvárosi Zitának, a magyarországi Petőfi-program ösztöndíjasának a közreműködésével a Fel, fel vitézek, valamint a Huszárosra vágom a hajamat dalokra játékos összeállítást adtak elő. Ezzel szerepeltek az iskolanapon is a Branko Radičević Ál-ban március 15-én. Előadásukat jól fogadták a diákok és a tanárok is. A tanítónő a minap (április 28-án) telefonon elmondta, hogy megkezdődtek a beiratkozások a következő tanévre. Többen érdeklődnek a környező településekről, Satrincáról és Dobradóról. Valamennyi helységbe el is látogatnak, és a szü-

lőssel az anyanyelven való tanulás fontosságáról beszélgetnek. Zvonimir Čaušević iskolaigazgató, mint mondta, mindenben támogatja a szülők törekvéseit, hogy helyben tanulhassanak a magyar gyerekek anyanyelvükön: „Elkezdődött egy folyamat, amelyet folytatni kell. Mint tapasztaltuk, elég egy tollvonás, hogy megszűnjön (1978-ban) a magyar tagozat, aztán pedig nagyon nehezen indítottuk újra az elmúlt év beiratkozási időszakában. Egyelőre összevont tagozatunk van I–IV.

osztályig. Ha röviden kellene értékelnem, úgy mondanám, megtört a jég, azt hiszem, hogy most már a szülők is bizakodóbbak, és őszől még többen lesznek, akik ezt a tagozatot választják Maradékról és talán a szomszédos falvakból is.”

A szabadságharcról szóló megemlékezést a Mozaik Televízió történelmi összefoglalója tette színesebbé. A művelődési műsor végén a vegyes kórus és a tamburazenekar katonadalokat adott elő.

Fotó: Stanyó Tóth Gizella

A vegyes kórus és a tamburazenekar